

#TijdT

#TijdT

Rob van Bedaf

2022

Beefcake Publishing

Eén

Het miezert weer. Tis zacht eind december 2018. Hij overweegt gedag te zwaaien. De scharlaken gekleurde SUV trekt sportief op. Een grauwe sluier Nevel achterlatend die zich volgens de wetten van de aerodynamica speels meester maakt van de contouren van de Jeep. Belt aan bij Mamma.

Archibald von Recklinghausen viert voor de achtste achtereenvolgende keer Oud & Nieuw bij zijn Ex in RoomsHeden. Acht jaar! Tijd vliegt, realiseert Archibald zich en ploft zijn zakje olieballen op de keukentafel tussen tal van Hapjes & Drinkjes.

Het redelijk onderhouden herenhuis aan de Dijk is een pleisterplaats geworden voor de kennissenkring van zijn Dochters. Academics in tal van faculteiten: aardwetenschappers, natuurkundigen ... rechtsgeleerden, data scientists; microbiologe en haar man. Een Perzisch ingenieur die de Nederlandse taal maar moeilijk machtig wordt. Hij heeft wafels gebakken naar MoedersRecept. In de huiskamer doet Anne verslag van haar onderzoek naar Licht dat zij in Tokio heeft afgerond. Het verschijnsel dat ons doet zien, blijkt te kunnen denken. Wanneer Licht denkt, mijmert Archibald, waarom Tijd dan niet? En dat juist op oudejaarsavond wanneer alle gasten uitkijken naar klokslag twaalf uur. Tijd stuurt de avond. Er wordt met mate gegeten en gedronken. Het Huis zindert van Hoop & Ambitie. De wafels van de Pers blijven onaangeroerd naast Archibalds olieballen op de keukentafel staan. Hij besluit de wafels in partjes te snijden en deze uit te venten.

Beleefd gretig pakken de Hoogopgeleiden een stukje wafel van de schaal. Tegen de Tijd dat Archibald het Huis verlaat nadat het vuurwerk is verstomd, ziet hij in de prullenbak naast de sjoelbak menig partje wafel liggen. Hij dekt het weggegooide voedsel toe met het A4'tje waarop de uitslag van de sjoelwedstrijd is bijgehouden, groet de Pers vriendelijk en maakt zich stillekes uit de voeten. Tot volgend jaar maar weer. Wanneer Tijd het wil.

Naderende koplampen verlichten bruusk de Dijk. Resten duizendklappers smeulen op het wegdek. Een dronken vuurpijl dooft met een teleurstellend Plofje.

Doe dat GrootLicht nu toch uit hier op de Dijk, en stapt bij haar in. Laat het zijraampje zakken. Overweegt 'bedankt' te zeggen tegen het onverlichte voorportaal.

Twee

‘... En?’ informeert Laborante als zij Archibald van achteren heeft benaderd en hem daarbij op de schouder tikt. Zij kennen elkaar goed. Hoe vaak heeft zij Archibald niet begroet, hoopvol toegeproken, wanneer hij zijn Chemokuur onderging?

Archibald is net op weg naar de CoffeeCorner van streekziekenhuis Bethesda. Hij heeft ‘Nee’ gezegd tegen het advies van zijn oncoloog na een lange periode van remissie toch weer aan de chemo te gaan.

‘... Sofia! Ik heb op de afdeling nog naar je uitgekeken ... Slecht nieuws, of misschien niet. Drink je een bakkie mee?’

In de hoek is nog een tafeltje vrij. Archibald zet zijn hoed af en posteert zijn ebbenhouten wandelstok met handgrip van zilverbeslag tussen ribbels van de cv-radiator. De geplande knieoperatie kan hij annuleren. Wandelstok voor het Leven. Sofia plaatst zorgvuldig twee koffiebekers op het formicatafeltje.

‘Ik vind dat een onverstandig besluit, Archibald. Je bent pas tweeënzestig, toch? Kom op, zeg! Het is Kanker, geen dodelijk Virus. Hoe is het met de kinderen? Feestdagen goed doorgekomen? ... Je hebt de beslissing te snel genomen. Gun jezelf wat Tijd. Wat is de prognose nu?’

De woorden bijten Archibalds Brein: ‘Tweeënzestig’, ‘Kinderen’, ‘Feestdagen’, ‘Snel’ ... ‘Tijd!’ De afgelopen vier jaar heeft Archibald erover nagedacht. Wat nu, wanneer die Kanker weer terugkomt? Weer aan de Chemo ... Tijdelijk stomaatje? ... Kotsen!

‘Maandje of wat, Sofia ... Kan zomaar een halfjaar zijn. Wie zal het zeggen? Mij ga je hier niet meer zien. Wat is er mis met vroegtijdig Sterven? Ben er klaar mee! Niet met Leven. Zet Tijd maar stil. Kon dat maar! Hoe hard gaat Tijd eigenlijk?’ Wil een slok Illy Espresso nemen. ‘Gaat Tijd zo hard hij wil of bepaal ik het tempo zelf, vraag ik mij soms af. Dan sloft Hij voorbij, dan in wandeltempo, om tot onze verbijstering voorbij te snellen. Wat kan ik allemaal doen in zes maanden, Sofia? Wat is de zin van de zevende maand?’

Drie

De Jeep Renegade trekt op. Archibald groet Dame achter het stuur en loopt in flarden natte sneeuw op z'n gemakje door de hoofdingang bij de Zoo het centraal station van Antwerpen binnen. Sinds zijn late jeugdijaren is hij gefascineerd door de entourage van een druk Station, onder die voorwaarde dat enkele perrons dienstdoen als KopSpoor. Daar ook neemt Archibald dan plaats en observeert hij Reizigers. Dat doet hem goed, ieder zo zijn Fetisj: de trein die recht op hem afkomt. Halt houdt voor de rode stootblokken en zijn vracht uitbraakt. Vrije baan voor emotieplofjes: een enkele botst op onbegrip, sommige smelten samen en andere worden verdrongen. Zo is daar de Ouder die wordt begroet door de rest van het gezin; verliefde Jongelingen die elkaar in de armen vallen ... Ontspoorde Backpackers en de alom aanwezige, stoïcijnse Forens.

De grote klok in de hal tikt meedogenloos haar Tijd. Treinen vertrekken stipt. De ene Reiziger moet zich haasten, de andere heeft Tijd over en koopt een krantje bij de kiosk. Archibald is een geoefend observator. Een bebrilde Jongeman sprint de trap op naar perron 14b. Zijn aktetas zwiept hij bij dit tempo met zijn rechterarm door de lucht. Archibald kijkt beurtelings naar de digitale tijds-aanduiding op het bord met de bestemming van de trein en de Jongeman die bijna struikelt. 'Te laat', mompelt Archibald. En vraagt zich dan - geoefend als hij is - telkenmale af waarom de Jongeman zich moet haasten én wat hieraan ten grondslag ligt?

Het beeld van een vertrekkende trein die gaandeweg snelheid maakt en een gedesillusioneerde Mensch die verweesd op een verla-

ten perron achterblijft, brengt Archibald keer op keer in verrukking,
wat hem van zijn Bankje doet opveren en hem aan de Jongeman de
geëigende vraag doet stellen:

‘U bent toch niet boos op Tijd, zo hoop ik?’

Vier

't Is rond de klok van vier in de nacht wanneer Archibald wakker wordt van zijn maagaandoening. Klonters opgedroogd bloed bevleken zijn hoofdkussen. Stapt in zijn pantoffels. Voor de spiegel staand in de badkamer veegt hij zijn gezicht schoon ... Neemt een diepe ademteug en lijkt dwars door de spiegel heen te willen kijken. Saul of Paul - wil ik vanaf zijn - Bellow definieerde ooit in een interview de 'Dood' als de zwarte achtergrond die een Spiegel doet spiegelen.

De onvermijdelijke confrontatie met zijn gepijnigde kop, zijn gestel in het algemeen, de smaak van bloed in zijn mond in het bijzonder, maakt dat Archibald nu werkelijk Tijd in de ogen kijkt. 'God zit op zijn Wolk', grapt hij. 'Draagt een baard. Jij echter, zo stel ik mij voor, bent óók alomtegenwoordig, zij het Aards. Zo een miezerig Ventje dat TiktTakt over dorpspleintjes?'

'... Ook goedenacht, Vriendje. Maak je me de volgende keer later wakker, alsjeblieft.'

Opent het medicijnkastje boven het ocriet lavet. Daar staan zijn potjes pijnstillers; ontstekingsremmers; slaappillen ... resten van over de datum zijnde cytostatica en nog wat hoopvolle, homeopathische geneesmiddelen. Archibald leest: *Oenobiol Paris Silhouette Boost 400 kcal - 90 capsules*. Giechelt ietwat dissociatief voor zich uit.

Inmiddels terug uit de keuken is Archibald druk in de weer alle verpakkingen te legen in een 'Kilner weckfles met facetten' van zeshonderd milliliter en neemt hij zich voor de hele mikmak tot poeder te vermalen. Strik erom en klaar. Appeltje voor de dorst, zeg maar.

Kanker trotseren is vooruitdenken, profeteert hij en plaatst de inmiddels met poeder gevulde weckfles naast het portretje van Moeders op de schoorsteenmantel.

Welke kleur zou de zijden strik moeten zijn die hij rondom de weckfles gaat knopen? Paars heeft zijn voorkeur. Hij is er nog niet uit.

Knipoogt naar Tijd - niet wetend dat hij blind is - en verlaat diezelfde middag zijn sobere herenhuis voor een milde lunch ... mét twee glazen droge, witte wijn. Dat wist hij wél zeker! Dame drinkt geen alcohol. Zij chauffeert de Renegade die stationair draait voor het tuinhokje. Vrieskoude tintelt op Archibalds bloeddorlopen wangen. Zij begroeten elkaar met reserve. Alsof afgesproken.

Vijf

De lege borden van het voorgerecht worden in stilte afgeruimd. Het eettentje noemt zich nog altijd Bistro. BrasSchaterie had ook gekund. Een begrip uit vervlogen Tijden, meent Archibald en kijkt vanaf het hoektafeltje bij het raam naar de kille zonnestralen die op de licht besneeuwde trottoirs reflecteren.

‘ ... Ken jij Louis nog, die kerel met maculadegeneratie, Vlaams acteur, die op de afdeling lag voor aambeien? Hij kan met dit weer niet naar buiten vanwege de felle lichtinval. Dan ziet hij letterlijk sterretjes.’

Dame knikt en zet haar glas Cola Light aan haar bloedrood gelipstifte mond. Staat even later op en loopt naar buiten voor het roken van een JPS-Rood. Ze rookt ‘halfjes’ zoals zij het noemt, met die toevoeging dat aan het eind van de dag het aantal ‘halfjes’ opgeteld, overeenkomt met het aantal hele sigaretten zoals zij die vroeger rookte. *Ja, ik neem mijzelf in de maling!*

Archibald vermaakt zich over haar opmerking dat zij nu wél kunnen trouwen en kan een bescheiden glimlach niet onderdrukken. Hoe vaak hebben Dame en hij niet over dit onderwerp gesproken? Archibald heeft zich nooit kunnen vinden in welke vorm van partnerschap dan ook, laat staan de huwelijks staat. Mensen zijn geen bezit, antwoordt hij dan. Waarom zouden we elkaar ringeloren? Er is het laatste halfjaar niet zoveel meer over van hun passionele verliefdheid. Wel wederzijds respect! Daarom ook weegt hij serieus haar toespeling:

Argumenten die je eerder uitte over trouwen, lijken mij nu achterbaald. Je bent terminaal ziek, Archibald. 't Is 'geleende Tijd', zelfverkozen Terminaal. Wat maakt het uit om die laatste maanden met mij getrouwd te zijn? Dat is toch te overzien. Ik wil als Echtgenote afscheid van je nemen. Dat is alles! Gewoon een papieren waarheid. Ik wil rouwen om mijn Man. Niet om een minnaar of vriendje. Ik wil dezelfde naam dragen als die van jou op jouw graf. Wat let ons? Ja, een nieuw pak!

Dame komt terug van buiten en schuift aan bij Archibald:

‘Ik heb er nog eens over nagedacht, Archibald ... ’

‘Ik ook’, onderbreekt hij Dames gedachte.

De kalende Ober serveert het hoofdgerecht uit: vol-au-vent van hoevekip met kalfszwezerik, sla en frieten.

‘Voor wie waren de Frieten?’

Dame zet het schaalje friet aan haar zijde. Archibald ‘priktpuutert’ met zijn vork aan het goudkleurige, knapperige bladerdeeg en predikt binnensmonds de woorden: ‘In Echt verbonden tot de Dood ons scheidt.’ Heft zijn glas Chablis en maakt zijn saluut aan Dame: ‘Proust!’

‘ ... Mochten we toch de draak steken met Tijd & Trouw, en wat al niet - mij heb je -, stel ik voor dat we trouwen in de Kerk voor Gods aangezicht. Dan heef-tie zijn handen vol aan jou, Archibald.’

Archibald knipoogt terug.

‘Volgens mij voorziet mijn uitvaartpolis slechts in Crematie, Dame.’